

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע מועדים ואירועים שונים שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

חג סוכות

התאמנות על ה'

חג הסוכות ועשיית הסוכה בימנו מבטאות את ההתנהלות במדבר במשך 40 שנה. לדעה האחת אלו ענני הכבוד שליוו אותנו ומדבר ולדעה האחרת אלו סוכות של ממש שעשו בני-ישראל בנסעם ובחנייתם.

נשאלת השאלה : מדוע מחייבים מאורעות אלו חג מיוחד? מהו ציון הדרך? מהי סיבת המפגש? מהו השלב החשוב בהיווצרותנו לעם?

נתבונן ונראה. הנה, כבר יצאו עם ישראל ממצרים, התקדשו וקיבלו את התורה. ומה עכשיו? לכאורה הכל מושלם, עם לתפארת! נראה כי הנה הגיע סוף סוף הזמן המיוחל להיכנס אל הארץ המובטחת, ולקיים בה את התורה והמצוות, כפי שהבטיח ה' לאברהם, יצחק ויעקב. אך - לא כן הוא! עם ישראל מתעכבים במדבר למשך 40 שנה! למה?

התשובה היא, כי אומנם כן, עם ישראל הביעו נכונות ללכת אחר ה' יתברך, לקבל את התורה, אמרו "נעשה ונשמע" וזכו להתגלות אלוקית נשגבה במעמד הר סיני, אך בכל זה אין די כדי להגיע לחיים מבוססים של קיום תורה ומצוות, עדיין אין זה מספיק כדי ליצור עם הדבק באלוקיו לדורות עולם. וכאן נותן ה' יתברך לעם ישראל תקופה מיוחדת של 40 שנה - תקופה של "התאמנות על ה'", להיות מורגלים להידבק בה'. ה' יתברך נושא את עם ישראל "כאשר ישא האומן את היונק". הם מונהגים בהנהגה מיוחדת על טבעית. אוכל שמיימי מיוחד ניתן להם דבר יום ביומו, ישר מן השמים. מים חיים יוצאים להם מצור החלמיש. כל צרכיהם הגשמיים מסופקים להם במאור פנים. והשכינה הקדושה מסוככת עליהם מכל צד ועוטפת אותם בענני כבוד.

אולם, מה נדרש מעם ישראל? נדרשת מהם דבקות מוחלטת בבורא עולם! להאמין ולבטוח בו, ללכת בתורתו. כמו שנאמר (דברים ח ב): **"וְזָכַרְתָּ אֵת כָּל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר... לְנִסְתָּךְ לְדַעַת אֵת אֲשֶׁר בָּלַבְבְּךָ, הַתְּשַׁמֵּר מִצְוֹתַי אִם לֹא".** והיו אכן בתקופה זו נסיונות לא פשוטים, אשר חישלו את אמונתם בה', ולימדו אותם שוב ושוב להידבק רק בה' יתברך.

רק בתום תקופה זו - כאשר התאמנו עם ישראל על דבקות מוחלטת בקב"ה, והשכילו להבין כי את הטוב האמיתי משיגים רק כאשר הולכים עם הקב"ה, אז היו עם ישראל בשלים להיות "עם ה'", להיכנס לארץ ישראל, ולחיות חיים מבוססים של קיום תורה ומצוות ודבקות בה' לדורות עולם.

ואם כן תקופת המדבר היא השלב הנוסף ביצירת עם ישראל לעם. ואנו מציינים אותה ב"מועד מפגשי מיוחד - הלוא הוא חג הסוכות. **"בְּסֻפֹת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים... לְמַעַן יִדְעוּ דַרְתֵּיכֶם כִּי בְּסֻפֹת הַזְּשֻׁבִי אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם - אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם!"**. למדנו להיות מסוככים תחת כנפי ה' יתברך - והי' סוכך עלינו ומשפיע עלינו רוב טובה וברכה. כי "כפי הנהגת האדם - כך מתגלה עליו צילו של הקב"ה". (שפת אמת - חג הסוכות בהלכה ובאגדה) נגילה ונשמחה בדך!

חג הסוכות - זמן שמחתנו! כעין עם ישראל במדבר שהסתופפו תחת כנפי ה' יתברך - אף אנו יושבים בסוכה בצלו של הקב"ה, ששים ושמחים כמשוש חתן וכלה - "נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ!". כעין חופת כלולות היא הסוכה, המזכירה לנו את הקשר המיוחד בינינו לבין הקדוש ברוך הוא. בשבתנו בסוכה נזכרים אנו באותה תקופה מיוחדת של 40 שנה, שבה הלכנו אחר ה' במדבר הגדול והנורא, מקום ציה ושממה, ובכל זאת היינו מוקפים בשפע עצום ובכל טוב: מזון ושתייה, ביגוד, נוחות וביטחון - מאומה לא חסר לנו! כי כשהולכים עם הקב"ה ודבקים בו וחוסים תחת כנפיו - אזי יש הכל!

וכעין זאת עושים אף אנו - עוזבים את הבית המוגן על כל רכושנו, עוזבים את התבואה שזה עתה אספנו אל ביתנו, ויוצאים - לחסות תחת כנפי ה' יתברך, כי אין לנו בטחון אחר, ואין לנו רצון אחר, ואין לנו שמחה אחרת - אלא בך, ריבונו של עולם.

ואנו מתפללים ומייחלים: **"הֲרַחֲמֵן הוּא יִזְכְּנוּ לִישֵׁב בְּסֻפֹת עוֹרוֹ שֶׁל לְוִיָּתָן"** [סוכה של ענני כבוד ומיני אורות לצדיקים לעתיד לבוא (רבנו בחיי)]. רוצים אנו לזכות לחסות תמיד תחת כנפי ה' יתברך, בהשגחתו התמידית, הגלויה והישירה.

"אחת שאלתי מאת ה' - אותה אבקש: שְׁבַתִי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיֵּי, לְחַזֹּת בְּנֶעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ!" (תהלים כז ז)

חג שמח!

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת